

Sygn. akt II Ca 35/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 kwietnia 2017 r.

Sąd Okręgowy w Kielcach II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Małgorzata Klesyk

Sędziowie: SSO Bartosz Pniewski (spr.)

SSR del. Małgorzata Wojciechowska

Protokolant: starszy protokolant sądowy Beata Wodecka

po rozpoznaniu w dniu 20 kwietnia 2017 r. w Kielcach na rozprawie

sprawy z powództwa M. G.

przeciwko R. C.

o uzgodnienie treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym

na skutek apelacji powódki od wyroku Sądu Rejonowego w Kielcach

z dnia 23 września 2016 r. sygn. I C 544/15

oddala apelację i zasądza od M. G. na rzecz R. C. kwotę 900 (dziewięćset) złotych tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.

Sygn. akt II Ca 35/17

UZASADNIENIE

W pozwie złożonym w dniu 16 grudnia 2014 roku, ostatecznie sprecyzowanym w piśmie złożonym w dniu 8 września 2016 roku, powódka M. G. domagała się uzgodnienia stanu prawnego nieruchomości położonej w K. oznaczonej numerem (...) o powierzchni 0,0006 ha oraz numerem (...) o powierzchni 0,0326 ha, przedstawionej na mapie sporządzonej przez geodetę T. B. w dniu 4 grudnia 2003 r. zaewidencjonowanej pod numerem (...), ujawnionej w księdze wieczystej nr (...) prowadzonej przez Sąd Rejonowy w Kielcach, z rzeczywistym stanem prawnym poprzez odłączenie (wykreślenie) tychże działek z działu I. (pierwszego) księgi wieczystej nr (...) i wpisanie działek nr (...) o powierzchni 0,0006 ha oraz numerem (...) o powierzchni 0,0326 ha do księgi wieczystej nr (...), ewentualnie wpisanie tych działek oznaczonych numerami (...) o pow. 0,0006 ha oraz (...) o powierzchni 0,0326 ha w dziale I. (pierwszym) nowo założonej księgi wieczystej i ujawnienie w niej prawa własności na rzecz M. G., córki S. i B..

Pozwany R. C. wniósł o oddalenie powództwa.

Wyrokiem wydanym w dniu 23 września 2016 roku Sąd Rejonowy w Kielcach oddalił powództwo oraz zasądził od M. G. na rzecz R. C. kwotę 1217 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Powyższe rozstrzygnięcie Sąd Rejonowy oparł na następujących ustaleniach faktycznych.

W dniu 27 grudnia 1972 roku wydany został akt własności ziemi nr (...) stwierdzający, iż na datę 4 listopada 1971 roku J. i H. małżonkowie G. stali się z mocy prawa współwłaścicielami nieruchomości położonej we wsi N. oznaczonej jako działka numer (...). Dla nieruchomości tej w 1978 roku założona została księga wieczysta Kw (...). W dniu 14 kwietnia 1977 roku zmarł J. G., a spadek po nim nabyli żona H. G. w 1/3 części oraz dzieci K. G. i E. N. po 1/3 części każde z nich. Właścicielami sąsiedniej działki oznaczonej numerem (...) byli J. i B. małżonkowie B.. Obecnie działce tej odpowiadają działki ewidencyjne o numerach (...). Umową darowizny z dnia 10 sierpnia 1992 roku J. i B. małżonkowie B. darowali R. C. nieruchomość oznaczona jako działka numer (...). Dla nieruchomości tej urządzona została księga wieczysta KW (...). W dniu 19 stycznia 1998 roku w K. zmarła B. B. (2), a spadek po niej nabyli: mąż J. B. w 1/4 części oraz dzieci B. B. (3), Z. B., A. B., A. C. (1) z domu B. po 3/16 części każde z nich. W dniu 2 marca 2004 roku K. G. wytoczył przeciwko R. C. powództwo o uzgodnienie treści księgi wieczystej z rzeczywisty stanem prawnym. W dniu 27 października 2004 roku Sąd Rejonowy w Kielcach w sprawie o sygn. akt I C 146/04 z powództwa K. G., E. N., H. G. przeciwko R. C. usunął niezgodność treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym poprzez wykreślenie z działu I księgi wieczystej numer (...) (dawny (...)) prowadzonej przez Sąd Rejonowy w Kielcach działki numer (...) o powierzchni 0,0006 ha oraz działki numer (...) o powierzchni 0,0326 ha i działki powyższe nakazał wpisać do księgi wieczystej numer (...) – N. I prowadzonej przez Sąd Rejonowy w Kielcach. Wyrokiem z dnia 22 czerwca 2005 roku Sąd Okręgowy w Kielcach w sprawie o sygn.. akt ii Ca 188/05 oddalił apelację pozwanego R. C. od tego wyroku, z tym że nadał mu w punkcie I. prawidłowe brzmienie w ten sposób, że uzgodnił stan prawny nieruchomości oznaczonej numerem (...) o powierzchni 2359 m⁽²⁾ położonej w K., ujawnionej w księdze wieczystej nr (...) (dawniej (...)) prowadzonej przez Sąd Rejonowy w Kielcach z rzeczywistym stanem prawnym przez jej wykreślenie i wpisanie w dziale I tej księgi działek (...) o powierzchni 35 m⁽²⁾ i (...) o powierzchni 1992 m⁽²⁾, przedstawionych na mapie sporządzonej przez geodetę T. B. z dnia 4 grudnia 2003 roku, zaewidencjonowanej pod numerem (...) oraz przez wpisanie działek (...) o powierzchni 6 m⁽²⁾ i (...) o powierzchni 326 m⁽²⁾ przedstawionych na mapie tej mapie w dziale I księgi wieczystej nr (...) - N.. Powyższe rozstrzygnięcie nastąpiło w oparciu o ustalenia, że działki (...) wraz z działką (...) odpowiadają dawnej działce (...), której współwłaścicielami byli J. i H. G. (rodzice K. G.) na podstawie aktu własności ziemi, zaś znajdująca się po sąsiedzku działka numer (...) stanowiąca własność J. i B. małżonków B. odpowiada aktualnie działkom numer (...). W dniu 24 stycznia 2005 roku R. C. złożył wniosek o stwierdzenie nabycia w drodze zasiedzenia własności nieruchomości oznaczonej jako działki nr (...) położonej w K. przy ul. (...). W dniu 29 listopada 2005 roku H. G. udział wynoszący 4/6 części K. G. i E. N. udziały wynoszące po 1/6 części w nieruchomości położonej w K. przy ul. (...) o powierzchni 332 m² składającej się z działek nr (...) darowali na rzecz M. G. na jej majątek osobisty. Postanowieniem z dnia 13 grudnia 2006 roku Sąd Rejonowy w Kielcach w sprawie wniosku R. C. o stwierdzenie nabycia własności nieruchomości przez zasiedzenie o sygn.. akt I Ns 102/05 stwierdził, że J. syn M. I W. oraz B. córka A. i W. małżonkowie B. nabyli z dniem 1 stycznia 1985 roku przez zasiedzenie na zasadzie małżeńskiej wspólności ustawowej współwłasność nieruchomości położonej w K. przy ul. (...) oznaczonej jako działki numer (...) o łącznej powierzchni 0,0332 ha przedstawionej na mapie sporządzonej przez geodetę R. K., poświadczonej przez Prezydenta Miasta K. Grodzki Ośrodek (...) w K. za zgodność z oryginałem przyjętym do państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego w dniu 12 stycznia 2005 roku za numerem (...). Sąd Okręgowy w Kielcach postanowieniem z dnia 9 stycznia 2008 roku sygn.. akt II Ca 591/07 oddalił apelację M. G. od tego postanowienia. R. C. w oparciu o to postanowienie Sądu Rejonowego w Kielcach z dnia 13 grudnia 2006 roku sygn.. akt I Ns 102/05 w dniu 3 listopada 2008 roku wystąpił do Sądu Rejonowego w Kielcach VI Wydział Ksiąg Wieczystych o wykreślenie działek numer (...) z księgi wieczystej numer (...) i przyłączenie w/w działek do księgi wieczystej numer (...). R. C. wniósł ponadto, ażeby do połączonych działek wpisać prawo własności na jego rzecz. W dniu 31 marca 2009 roku wniosek został przez Sąd Rejonowy w Kielcach Wydział VI Ksiąg Wieczystych uwzględniony i przedmiotowe działki zostały dołączone do Księgi Wieczystej (...), gdzie jako właściciel figuruje R. C.. W dniu 21 kwietnia 2009 roku w Sądzie Rejonowym w Kielcach Wydziale VI Ksiąg Wieczystych doszło do zamknięcia księgi wieczystej nr (...). Apelacja powódki w niniejszej sprawie została postanowieniem Sądu Rejonowego w Kielcach Wydziału VI Ksiąg Wieczystych z dnia 2009 roku odrzucona. Sąd Okręgowy w Kielcach postanowieniem z dnia 8 lipca 2009 roku sygn.. akt II Cz 735/09 oddalił zażalenie powódki w niniejszej sprawie na postanowienie w/w Sądu Rejonowego w Kielcach.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Rejonowy uznał, że powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie, wskazując, że powódka nie posiada legitymacji czynnej do wystąpienia z tym powództwem. Zdaniem Sądu Rejonowego powódka domagając wpisania przedmiotowych działek do swojej księgi wieczystej bądź założenia dla nich nowej księgi wieczystej i wpisanie jej jako właścicielki nie wykazała, aby była właścicielką przedmiotowych działek. W ocenie Sądu Rejonowego poprzednicy prawni M. H. G., K. G. E. N. stycznia 1985 roku utracili posiadany tytuł własności przedmiotowych działek na rzecz małżonków B., a M. G. w przedmiotowej sprawie nie wykazała aby po dniu 1 stycznia 1985 roku nastąpiło skuteczne przeniesienie na nią własności tych działek. Sąd Rejonowy podkreślił, że jakkolwiek w dniu 29 listopada 2005 roku zawarta została umowa darowizny w której wskazane zostało, iż H. G., K. G. E. N. darują M. G. udziały w przedmiotowych działkach, to jednak wobec treści postanowienia z dnia 13 grudnia 2006 roku stwierdzającego iż z dniem 1 stycznia 1985 roku właścicielami przedmiotowych działek zostali małżonkowie B. stwierdzić należy, iż brak jest podstaw do uznania, aby zawarta umowa skutecznie przeniosła na M. G. własność przedmiotowych działek, skoro na datę zawarcia umowy H. G., K. oraz E. G. nie byli już współwłaścicielami przedmiotowych działek. W ocenie Sądu Rejonowego bezprzedmiotowe było rozważanie podnoszonej przez powódkę okoliczności, iż R. C. nieprawidłowo został wpisany do księgi wieczystej jako następca prawny po małżonkach B., bowiem gdyby było tak jak twierdzi powódka, wówczas tytuł własności przysługiwałby spadkobiercom po małżonkach B., M. G. zaś nie wykazała, aby znajdowała się w kręgu spadkobierców po małżonkach B.. O kosztach procesu Sąd Rejonowy orzekł na podstawie przepisu art. 98 § 1 i 3 k.p.c.

Apelację od tego wyroku wniosła powódka M. G., zaskarżając go w całości i wnosząc o jego uchylenie i zasądzenie od pozwanego zwrotu kosztów procesu, ewentualnie zmianę tego wyroku i uwzględnienie w całości sprecyzowanego żądania pozwu. Zaskarżonemu wyrokowi powódka zarzuciła, że:

1) działki o numerach (...), stanowiące drogę oraz działka (...) są własnością rodziny G. od pokoleń, co potwierdzają: akt własności ziemi, księgi wieczyste i inne dokumenty w postaci map, dowodów opłat gruntowych, wypisów z rejestru gruntów, opinie biegłych geodetów i zeznania świadków, a Sąd Rejonowy w żadnym stopniu nie uwzględnił tych dowodów,

2) Sąd Rejonowy nie uwzględnił, iż M. G. weszła w posiadanie działek o numerach (...) na mocy aktu notarialnego (...), a R. C. wszedł w posiadanie fałszywego aktu notarialnego (...)jego działki (...) opisaney w sfalszowanej księdze wieczystej obecnie oznaczonej (...), podczas gdy w 1992 działka (...) już obejmowała działkę (...) o powierzchni 332 m⁽²⁾, która obecnie nosi oznaczenie (...) i (...) i aby zatrzeć ślady sfalszowania wskazanych dokumentów zniszczono księgę wieczystą KW (...), a Sąd Okręgowy w Kielcach prawomocnym wyrokiem wydanym w sprawie II Ca 188/05 w pełni potwierdził okoliczność sfalszowania tych dokumentów,

3) na skutek działań R. C., który w sprawie I Ns 102/05 zataił fakt, że J. B. żyje, małżonkowie B. nie mieli pojęcia, że „stali się” właścicielami drogi stanowiącej działkę o numerze (...) wbrew swej woli, a Sąd Rejonowy w Kielcach na podstawie postanowienia wydanego w sprawie I Ns 102/05 bezpodstawnie wpisał działki o numerach (...) do księgi wieczystej (...)/i zamknął księgę wieczystą (...),

4) Sąd Rejonowy wyłączył materiały ze sprawy I C 124/15 i nadał jej nową sygnaturę I C 544/15 prowadząc ją wbrew woli i zgody M. G., która nie była i nie jest powódką w tej sprawie, nie wie o jej istnieniu, a K. G. nie był jej pełnomocnikiem, ponieważ do udziału w sprawie został zmuszony przez Sąd Rejonowy w Kielcach, który zataił również, że pozwanym w tej sprawie jest R. C..

Pozwany R. C. wniósł o oddalenie apelacji i zasądzenie kosztów postępowania apelacyjnego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja jest bezzasadna.

Przed przystąpieniem do merytorycznej oceny zarzutów apelacji należy zwrócić uwagę, że znaczna część uzasadnienia apelacji zawiera pomówienia, w których skarżąca zarzuca wymienionym z nazwiska sędziom, jak również Prezesom:

Sądu Rejonowego w Kielcach i Sądu Okręgowego w Kielcach popełnienie przestępstw. Niedopuszczalne jest, by strona w taki sposób formułowała treść apelacji i prezentowała swoje stanowisko, szkalując i obrażając sędziów oraz zarzucając im popełnienie przestępstw, na które nie przedstawia żadnych dowodów, poza własną zupełnie nieuprawnioną interpretacją postępowań sądowych, prawomocnie zakończonych w sposób niekorzystny dla powódki lub jej poprzedników prawnych.

Wbrew zarzutom sformułowanym przez powódkę Sąd pierwszej instancji przeprowadził prawidłowo postępowanie dowodowe, dokonał wszechstronnej oceny materiału dowodowego z poszanowaniem reguł określonych w art. 233 § 1 k.p.c., w oparciu o jej wyniki poczynił właściwe ustalenia faktyczne, które Sąd Okręgowy w całości podziela i przyjmuje własne. Z powyższych ustaleń faktycznych Sąd pierwszej wywodził trafne wnioski, poddając je następnie prawidłowej ocenie prawnej, która doprowadziła do oddalenia powództwa. Apelacja nie zawiera żadnych zarzutów, które podważałyby w jakimkolwiek aspekcie sposób procedowania Sądu Rejonowego, poczynione przez ten Sąd ustalenia faktyczne lub dokonaną ocenę prawną. Przede wszystkim brak jest podstaw, aby uznać, że M. G. nie jest powódką w niniejszej sprawie, a K. G. nie działał w jej imieniu w charakterze pełnomocnika. Żądanie będące przedmiotem procesu w niniejszej sprawie zostało zawarte w punkcie 2. pozwu złożonego do Sądu Okręgowego w Kielcach w dniu 16 grudnia 2014 roku i zarejestrowanego pod sygnaturą I C 3331/14. Pozew w tej sprawie został złożony osobiście przez M. G., jednak do pozwu został dołączony pełnomocnictwo udzielone przez powódkę jej mężowi K. G. do reprezentowania jej „w sprawie pozwu o odszkodowanie za bezprawne wpisanie drogi (...) do księgi wieczystej (...) i pozostałe roszczenie opisane w pozwie”, a więc również co do żądania zawartego w jego punkcie 2. Sprawa ta po stwierdzeniu przez Sąd Okręgowy w Kielcach swojej niewłaściwości i przekazaniu jej do rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Kielcach została pierwotnie zarejestrowana pod sygnaturą I C 124/15, a następnie zarządzeniem Przewodniczącego w Sądzie Rejonowym w Kielcach z dnia 11 maja 2015 roku (k. 2) w zakresie roszczenia zawartego w punkcie 2. pozwu wyłączona do odrębnego rozpoznania i zarejestrowana pod sygnaturą I C 544/15 jako sprawa o uzgodnienie treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym. Niezależnie od tego, czy decyzja o wyłączeniu określonego żądania do odrębnego rozpoznania i rozstrzygnięcia powinna przybrać postać zarządzenia przewodniczącego, czy też postanowienia sądu, rozstrzygnięcie takie jest jednak niezaskarżalne (argument z art. 394 k.p.c.), a różnica wynikająca z nadania tej decyzji określonej formy ma znaczenie wyłącznie na płaszczyźnie realizacji obowiązku dokonania przez sąd doręczenia stronom odpisu takiej decyzji procesowej. W przypadku postanowień wydawanych na posiedzeniu niejawnym istnieje bowiem co do zasady obowiązek ich doręczenia obu stronom (art. 347 § 2 k.p.c.), natomiast w przypadku zarządzeń obowiązek taki istnieje tylko wówczas, gdy zarządzenie jest zaskarżalne. W ocenie Sądu Okręgowego przyjmując niedopuszczalną kumulację roszczeń powódki w jednym pozwie, Przewodniczący w Sądzie Rejonowym zasadnie zarządził wyłączenie do odrębnego postępowania sprawy o usunięcie niezgodności pomiędzy stanem prawnym ujawnionym w księdze wieczystej a rzeczywistym stanem prawnym. Taka decyzja procesowa nie musiała mieć formy postanowienia wymaganego przez przepis art. 218 k.p.c. Wydanie zarządzenia z art. 218 k.p.c. należy bowiem odróżnić od sytuacji, w której z powodu niedopuszczalności kumulacji roszczeń lub zmiany powództwa zachodzi obowiązek rozpoznania zgłoszonego roszczenia jako oddzielnej sprawy (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12 stycznia 1970 r., I CZ 138/70, LEX nr 6646). Wydanie zarządzenia przez Przewodniczącego w Sądzie Rejonowym w Kielcach nie może być zatem w ogóle kwalifikowane jako uchybienie procesowe, które prowadzi do nieważności postępowania, ani nawet nie ma charakteru uchybienia, które miałyby wpływ na treść wyroku. Podkreślić ponadto należy, że jakkolwiek powódka i jej pełnomocnik nie zostali poinformowani o treści tego zarządzenia, to jednak musieli mieć świadomość tego, że żądanie usunięcia niezgodności pomiędzy stanem prawnym ujawnionym w księdze wieczystej a rzeczywistym stanem prawnym zostało wyłączone do odrębnego postępowania. Powódka i jej pełnomocnik mieli dostęp do akt sprawy, pełnomocnikowi powódki doręczane były odpisy postanowień i pism procesowych, brał on aktywny udział w postępowaniu, wykonywał nałożone na niego zobowiązania, w tym zobowiązanie do sprecyzowania żądania pozwu w piśmie złożonym w 8 września 2016 roku, w którym określił siebie jako pełnomocnik M. G. (k. 269 – 270). Nie sposób zatem uznać, że M. G. nie jest powódką w sprawie, skoro sama złożyła pozew w sprawie, a jego sprecyzowanie nastąpiło w wyniku działań jej należycie umocowanego pełnomocnika. Brak jest również podstaw, aby uznać że pełnomocnictwo jest nieważne lub nie zostało skutecznie udzielone, albo zostało skutecznie wypowiedziane przez mocodawcę lub pełnomocnika. Nadużyciem ze strony K. G. jest zatem twierdzenie sprowadzające się do pozbawionej racjonalnego uzasadnienia konkluzji, że

zarówno M. G., jak również jej mąż, zostali wbrew swej woli zmuszeni przez Sąd Rejonowy do występowania w rolach powódki i jej pełnomocnika. Pierwotnie sformułowane przez powódkę żądanie zawarte w punkcie 2. pozwu złożonego w dniu do Sądu Okręgowego w Kielcach w dniu 16 grudnia 2014 roku, jest nadal tym samym, choć następnie sprecyzowanym żądaniem, o którym rozstrzygnął Sąd Rejonowy w niniejszym postępowaniu. Technicznoprawna czynność wyłączenia określonego żądania do odrębnego rozpoznania i rozstrzygnięcia, nie przekształca tego żądania pod względem podmiotowym i przedmiotowym, nie prowadzi również do wykreowania nowego żądania.

Istota pozostałych zarzutów apelacji sprowadza się do prezentowania niepopartej żadnymi dowodami tezy, że to M. G., a nie R. C. jest właścicielką nieruchomości położonej w K. oznaczonej numerem (...) o powierzchni 0,0006 ha oraz numerem (...) o powierzchni 0,0326 ha. Powódka opierając w tym względzie swoje przekonanie na treści wydanego w dniu 27 grudnia 1972 roku aktu własności ziemi nr (...) stwierdzającego, iż z dniem 4 listopada 1971 roku J. i H. małżonkowie G., będący według stanowiska powódki jej poprzednikami prawnymi, stali się z mocy prawa współwłaścicielami nieruchomości położonej we wsi N. oznaczonej jako działki numer (...) (obejmująca również działki o numerach (...)) zupełnie pomija, że postanowieniem z dnia 13 grudnia 2006 roku Sąd Rejonowy w Kielcach w sprawie o sygn. akt I Ns 102/05 stwierdził, że J. B. i B. B. (2) nabyli z dniem 1 stycznia 1985 roku przez zasiedzenie na zasadzie małżeńskiej wspólności ustawowej współwłasność nieruchomości oznaczonej jako własność nieruchomości będących przedmiotem sporu w niniejszym postępowaniu. Sąd Rejonowy trafnie wskazał, że skutkiem pierwotnego charakteru nabycia własności w drodze zasiedzenia, jest jednoczesne wygaśnięcie tego prawa przysługującego poprzedniemu właścicielowi z dniem określonym jako upływ terminu zasiedzenia. Następstwem uprawomocnienia się tego postanowienia było zatem faktyczne zniweczenie, mających swe źródło w wyroku Sądu Rejonowego w Kielcach z dnia 27 października 2004 roku wydanego w sprawie I C 146/04 i wyroku Sądu Okręgowego w Kielcach z dnia 22 czerwca 2005 roku wydanego w sprawie II Ca 188/05, skutków usunięcia niezgodności treści księgi wieczystej Kw (...) i Kw (...) w zakresie własności nieruchomości stanowiących działki o numerach (...). W niniejszym postępowaniu o usunięcie niezgodności pomiędzy stanem prawnym ujawnionym w treści księgi wieczystej (...) prowadzonej przez Sąd Rejonowy w Kielcach, z rzeczywistym stanem prawnym nie może przy tym być badany i oceniany przebieg postępowania przed Sądem Rejonowym w Kielcach w sprawie I Ns 102/05 i ewentualne wskazywane przez skarżącą błędy popełnione w jego toku, bowiem zgodnie z treścią przepisu art. 365 § 1 k.p.c. orzeczenie prawomocne wiąże nie tylko strony i sąd, który je wydał, lecz również inne sądy i organy państwowe. Skoro zatem aktualnie w księdze wieczystej (...) prowadzonej przez Sąd Rejonowy w Kielcach jako właściciel nieruchomości stanowiących działki o numerach (...) ujawniony jest R. C., to dla uwzględnienia powództwa w przedmiotowej sprawie, powinna wykazać, że po dniu 1 stycznia 1985 roku nabyła skutecznie prawo własności tych nieruchomości. Powódka nie mogła nabyć skutecznie tego prawa w wyniku umowy darowizny zawartej w dniu 29 listopada 2005 roku z H. G., K. G., E. N., ponieważ zbywcom nieruchomości nie przysługiwały już wówczas udziały w jej współwłasności, a z uwagi na nieodpłatny charakter czynności powódka nie była chroniona ręką wiary publicznej ksiąg wieczystych (art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 roku o księgach wieczystych i hipotece – Dz. U. 2016, poz. 790 j.t.). Sąd Rejonowy trafnie zatem uznał, że skoro powódka nie wykazała przysługującego jej prawa własności, to nie jest czynnie legitymowana do wystąpienia z powództwem o usunięcie niezgodności pomiędzy stanem prawnym ujawnionym w treści księgi wieczystej (...) prowadzonej przez Sąd Rejonowy w Kielcach, z rzeczywistym stanem prawnym. W orzecznictwie Sądu Najwyższego utrwalony jest bowiem - w pełni podzielany przez Sąd Okręgowy w niniejszy składzie - pogląd, że powództwo o usunięcie niezgodności między stanem prawnym nieruchomości ujawnionym w księdze wieczystej a rzeczywistym stanem prawnym może wytoczyć tylko osoba uprawniona do złożenia wniosku o dokonanie wpisu w księdze wieczystej (uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 15 marca 2006 roku, III CZP 106/05, OSNC 2006/10/160, uchwała Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2006 roku, III CZP 31/06, Lex 180645). Przypomnieć natomiast należy, że legitymacja procesowa stanowi przesłankę materialnoprawną i sąd dokonuje oceny w zakresie jej istnienia w chwili orzekania co do istoty sprawy, zaś brak legitymacji procesowej prowadzi do oddalenia powództwa.

Sąd Okręgowy w pełni podziela również argumentację Sądu pierwszej instancji co do braku potrzeby rozważania prawidłowości dokonania wpisu R. C. jako właściciela nieruchomości stanowiących działki o numerach (...) na podstawie umowy darowizny zawartej przez niego z J. B. i B. B. (2) w dniu 10 sierpnia 1992 roku. Dla rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie pozbawiona znaczenia była okoliczność, czy umowa ta obejmowała również nieruchomości

stanowiące działki o numerach (...), gdyby bowiem – jak twierdzi powódka – zakresem tej umowy nie były objęte wskazane nieruchomości, to prowadziłyby to jedynie do wniosku, że nie doszło do skutecznego przeniesienia własności tych nieruchomości na R. C., a wówczas tytuł do tych nieruchomości przysługiwałby na zasadzie współwłasności spadkobiercom nieustalonym spadkobiercom J. B. oraz spadkobiercom B. B. (4) J. B., Z. B. B. (2), A. B., A. C. (2). Przy takim założeniu powódka nie będąca z pewnością spadkobiercą po B. B. (2), nie mogłaby legitymować się tytułem własności do całej nieruchomości, a zatem już nawet z tego względu powództwo podlegałoby oddaleniu. W sprawie o usunięcie niezgodności między stanem prawnym nieruchomości ujawnionym w księdze wieczystej a rzeczywistym stanem prawnym sąd jest związany żądaniem pozwu. Celem i skutkiem żądania usunięcia niezgodności między stanem prawnym nieruchomości ujawnionym w księdze wieczystej a rzeczywistym stanem prawnym nie jest bowiem kompleksowe, dokonywane w interesie publicznym, zweryfikowanie treści księgi wieczystej, lecz dokonanie tej weryfikacji w granicach żądania powoda, wytoczonego przeciwko konkretnej osobie, której udział w sprawie w charakterze pozwanego uważa on za konieczny i uzasadniony. W takich wypadkach należy przyjmować, że sformułowane przez powoda żądanie jest albo uzasadnione, i wtedy podlega uwzględnieniu, albo nieuzasadnione, i wówczas należy je oddalić. Stany pośrednie nie zachodzą, zatem gdy powód żąda wpisania go do jako właściciela, sąd nie może, że wprawdzie jest właścicielem, ale w innej części, i w tym zakresie uwzględnić żądanie o usunięcie niezgodności między stanem prawnym nieruchomości ujawnionym w księdze wieczystej a rzeczywistym stanem prawnym, a w pozostałym zakresie, tj. w zakresie, w którym powód twierdził coś innego, powództwo oddalić (uchwała Sądu Najwyższego z dnia 28 sierpnia 2008 roku, III CZP 76/08, OSNC 2009/7-8/113).

Mając na uwadze powyższe okoliczności Sąd Okręgowy na podstawie przepisu art. 385 k.p.c. oddalił apelację.

O kosztach postępowania apelacyjnego Sąd Okręgowy orzekł na podstawie przepisu art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. zasądzając od powódki na rzecz pozwanego kwotę 900 zł, którą stanowi wynagrodzenie pełnomocnika pozwanego w postępowaniu apelacyjnym ustalone w oparciu o przepis § 2 pkt 5 w zw. § 5 pkt 8 i w zw. z § 10 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz U. 2015, poz. 1800) w brzmieniu obowiązującym od dnia 27 października 2016 roku.

SSO Bartosz Pniewski SSO Małgorzata Klesyk SSR Małgorzata Wojciechowska (del.)

ZARZĄDZENIE

(...)